

MÚSICA BARCELONA -
31 juliol 2024 2.00 h

LUZ CASAL CANTANT

“El més important per a un artista és la sensació de llibertat”

- La cantant gallega actua aquest agost en cites com Sons del Món a Roses, Mar d'Estiu a Santa Susanna i Summerfest a Puigcerdà
- “M'expresso a través de les cançons, i ho faig amb totes les coses atractives de mi i les que potser no ho són tant”

Luz Casal va publicar l'any passat *'Las ventanas de mi alma*

GUILLEM VIDAL -

BARCELONA

Luz Casal torna aquest agost a Catalunya per cantar primer a Roses (Sons del Món, 7 d'agost) i després a Santa Susanna (Mar d'Estiu, 15 d'agost;

l'escenari es trasllada al

Torrentó de Can Gelat), amb un tercer concert previst per al 21 d'agost a Puigcerdà (Summerfest). Li recordem, quan ens trobem amb ella a Barcelona, el titular d'una entrevista feta l'any 2018 a El Punt Avui en què declarava estar tan marcada per la Simfònica de Viena com per Nirvana.

No sé cantar sense sentir el que canto; si ho fes, seria la pitjor cantant del món!

Segueix amb la mateixa mirada àmplia que aleshores?

Sí, és clar. El més important per a un artista és la sensació de llibertat. Hi ha limitacions que, si les apliques a la feina que fas, et fan un flac favor. Has de fer sempre allò que t'inspira i t'emociona. De fet, l'any 1991, quan vaig gravar aquelles dues cançons per a la pel·lícula *Tacones lejanos* [*Piensa en mí* i *Un año de amor*], molta gent ho veia com un salt a 3.000 metres sense xarxa. Jo no em qüestiono mai si podré o guanyaré seguidors en allò que faig, això són preguntes per a un altre tipus d'artista. Jo em centro en allò que m'estimula, em provoca i intueixo que sabré fer bé.

Definia 'Las ventanas de mi alma', publicat l'any passat, com el treball més "personal" de la seva discografia. Per què?

Sempre he estat molt púdica, tant en allò que escric com en el que canto. En aquest disc, però, vaig posar-me a escriure més i la part més íntima, doncs, quedava més representada. Hi ha una cançó sobre la innocència, per exemple, que és conseqüència de pensar que, malgrat tenir una determinada edat i experiència vital, no vull perdre-la. Em nego a estar de tornada de tot, encara que això comporti rebre de tant en tant una garrotada! I quan vaig escriure *Las ventanas de mi alma* sentia, sense saber encara que allò acabaria donant nom al disc, que m'estava obrint en canal...

Se li fa difícil, això d'obrir-se "en canal"?

Oh, i tant! Si parles del "pes del rancor", per exemple, assumeixes que ets rancorosa. I, entre els meus múltiples defectes, hi ha la tendència a pensar que qui me la fa la paga. I, és clar, no és fàcil ni agradable reconèixer que ets rancorosa... M'expresso, però, a través de les cançons, i ho faig amb totes les coses atractives de mi i les que potser no ho són tant però que, en canvi, poden acabar sent interessants o, fins i tot, belles.

Durant la pandèmia va encapçalar una campanya solidària consistent a trucar a més de 2.000 persones que ho podien necessitar.

Com n'hem sortit, de tot allò?

El que ha provocat la pandèmia, bàsicament, és una necessitat molt gran d'oblidar aquella experiència, la qual cosa em sembla trist, ja que crec que vam aprendre una cosa fonamental, que és la fragilitat de la vida. És com si no hagués passat res, no n'hem sortit ni reforçats ni millors...

Quaranta-dos anys després del seu disc de debut, quines coses creu que els cantants només poden aprendre amb el pas del temps?

Hi ha una cosa que no és imprescindible però que, si la tens, és fantàstica, que és el coneixement. Quan era petita, la meva mare li va dir a una *profe* que havia cantat *Bésame mucho* perquè l'havia escoltat dels Beatles. I la *profe* li va dir a la meva mare: "Doncs ja veuràs el dia que sàpiga de veritat què és fer un petó!" És clar, jo aleshores no havia besat mai encara a ningú que no fos de la meva família! Quan tens aquesta informació, vocalment ets més creïble. Pots, com les actrius, posar-te en la pell d'una noieta que s'enamora per primer cop, però tenir a més la informació, sens dubte hi ajuda. Ara, en canvi, cada frase que canto sé el que *significa*. No en termes d'"això que canto parla de la desesperació", sinó d'haver patit aquesta desesperació. I això, sens dubte, és una eina poderosíssima.

Es perceben, aquestes coses, quan veus algú cantant...

I tant! Quan em demanen col·laborar amb algú, només ho faig en les cançons que sé que em creuré de veritat. No sé cantar sense sentir allò que canto, la qual cosa vol dir també que no cantes sempre igual perquè no tots els dies sents igual. Si cantés sobre coses que no sento, seria la pitjor cantant del món!

L'any passat va rebre de França el títol de comandadora de les Arts i de les Lletres, la màxima distinció artística del país. Com explica l'ampli ressò que ha tingut a França d'ençà de 'Piensa en mí'?

Doncs no ho sé! Entre els pocs desitjos, però, que tenia de nena hi havia cantar algun dia a l'Olympia de París. I el dia que vaig aconseguir-

ho va ser tan impactant que no em vaig adonar de res. Va ser arribar al camerino i pensar: “Ostres, hauria de tornar a sortir a l’escenari perquè, realment, no me’n recordaré, de tot això...” Això de rebre una medalla és una mica com posar-se perfum, però. Ho agraeixes, és clar, però després la deses en un lloc i ja no te la tornes a posar. Que França m’estimi com m’estima des del 1991, però, ha estat un regal inesperat...

A ‘Cor trencat’, la biografia que Pep Blay ha escrit sobre Carles Sabater, es recorda la seva arribada a cuitacorrents al concert de l’any 1992 a la Monumental? Va anar així?

Sí, va ser tal com s’explica. Vam avançar l’actuació que aquell mateix dia fèiem a la Plaça de Toros de Saragossa, ens van obrir l’aeroport de Saragossa per a un vol privat, vam dirigir-nos de pressa cap al concert de Sau... i, tot i així, va ser sortir ràpid del cotxe, pujar la rampa de l’escenari i sentir allò de “Caiguda del cel... Luz Casal!”. Va ser emocionant, en tot cas, no únicament per *Boig per tu*, sinó també per haver cantat *The Weight* amb Robbie Robertson, que em pensava que no havia quedat gaire bé però que, anys més tard, tornant-la a escoltar, vaig adonar-me que no estava gens gens malament.